

ਏ ਐਲ ਬਾਹਰੀ, ਜੇ.
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ
ਬਨਾਮ

ਮਦਨ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ
1990 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 3778 .

25 ਜੁਲਾਈ, 1990

ਸਬੂਤ ਐਕਟ (1872 ਦਾ I)-ਐੱਸ. 123— ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਫਤਰ ਦੀਆਂ ਨੋਟਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਰਾਏ- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਦਾਅਵਾ- ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਹੱਦ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਨੋਟਾਂ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 123 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ, ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ ਪਲੇਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਰਾਜ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਦਫਤਰੀ ਨੋਟਿੰਗਾਂ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ। (ਪਰਾ ੭)

115 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸ੍ਰੀ ਓ.ਪੀ. ਗੋਇਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਮਿਤੀ 4 ਸਤੰਬਰ, 1987 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਪੀ. ਓੜਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਦਾਅਵਾ :

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਬ੍ਰਾਂਚ) ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨਾ, - ਇਸਦੇ ਮਿਤੀ 30 ਜੂਨ, 1977 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਬੇਕਾਰ, ਮਨਮਾਨੀ, ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਦਈ ਲਗਾਤਾਰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਆਦਿ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ: -ਲੋਅਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ।
ਪੇਸ਼ ਕਰੋ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਨਿਲ ਮਲਹੋਤਰਾ।

ਐਮਐਲ ਮਰਚੀਆ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਐਮ.ਪੀ. ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, 25 ਜੁਲਾਈ, 1990 ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਨਾਮ ਮਦਨ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਏ.ਐਲ. ਬਾਹਰੀ, ਜੇ.)

ਨਿਰਣਾ

(1) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 4 ਸਤੰਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਈਚਲ ਆਰਡਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਮਦਨ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ 30 ਜੂਨ, 1977 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਬ੍ਰਾਂਚ) ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮੁਦਈ ਐਮ ਐਲ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਅਮਰ ਨਾਥ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਮਿਤੀ 12 ਜਨਵਰੀ, 1977, 27 ਜਨਵਰੀ, 1977 ਅਤੇ ਜੂਨ 21/24, 1977 ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਦਫ਼ਤਰੀ ਫਾਈਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਸਹਾਇਕ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਸ਼. ਆਰ.ਪੀ.ਓਝਾ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ., ਤਤਕਾਲੀ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ, ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ। ਉਕਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਨੋਟਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵੇਲੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਫਾਈਲਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਨਾਲ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਅਧਿਕਾਰੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਝਿਜਕ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਡਰਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 123 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਰਾਏ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮੁਦਈ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

(2) ਸੈਕਸ਼ਨ 1 "123. ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਬੂਤ :- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਣਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਸਿਵਾਏ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜੋ ਦੇਵੇਗਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨੂੰ ਰੋਕੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। "

ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਕਈ ਨਿਆਂਇਕ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ।

(3) *jPunjab iov ਦੀ ਟੀ ਇਨ ਦ ;ਈ ਸਲੇਟ ਜੇ ਆਈ . hSodhihSukhdevj Singh i*
(1), ਟਿਨ ਬਹਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

"ਸੈਕਸ਼ਨ 123 ਅਤੇ 162 ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੰਭਾਵੀ ਸੱਟ

ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 123 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ; ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪੂਰਵ- ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਬੂਤ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਧਾਰਾ 123 ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ' - ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਲਾਹ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। 123, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

(4) ਇਨ ਨੀ ਇਨ ਆਰ ਨਿਰੰਜਨ ਦਾਸ] ਸਹਿਗਲ ਸ . ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ, ਵਿਭਾਗ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ (2), ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(1) AIR 19G1 SC 493.

(2) ਏਆਈਆਰ 1968 ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ 255

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਨਾਮ ਮਦਨ ਲਾਈ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਏ.ਐਲ. ਬਾਹਰੀ, ਜੇ.)

ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਣਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਲਾਈ (3), ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਨੋਟਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(6) ਰਾਮ ਦੇਵ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (4) ਵਿਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਨੋਟਿੰਗ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ, ਐਸ.ਪੀ.ਗਿਵਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਪੰਨਾ 363 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 513 ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 123 ਅਤੇ 124 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਲਟਰਾਵਾਇਰਸ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(7) ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਨੋਟਾਂ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਸਬੂਤ/ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 123 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਭਾਵ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ! ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ, ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ; ਦਫਤਰ ਦੀਆਂ ਨੋਟਿੰਗਾਂ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰੋ

(3) 1977 (1) SLR 565.

(4) 1978 ਆਰਐਲਆਰ 483

(5) ਏਆਈਆਰ 1982 ਐਸਸੀ 149.

ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਦਫਤਰੀ ਨੋਟਿੰਗਾਂ ਜਾਂ ਰਾਏ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਰਗੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਰਾਜ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਦਫਤਰੀ ਨੋਟਿੰਗਾਂ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(8) ਵਾਬੋਵੀ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨਟਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਫਤਰੀ ਨੋਟਿੰਗਾਂ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ 6 ਅਗਸਤ, 1990 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਸ. ਸੀ. ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਜੇ. ਵੀ. ਗੁਪਤਾ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਆਰਐਸ ਮੌਗਿਆ, ਜੇ.

ਬਠਿੰਡਾ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ, ਬਠਿੰਡਾ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 127 ਆਫ 1983

5 ਸਤੰਬਰ, 1990

ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1922 - ਐੱਸ. 36 ਅਤੇ 42— ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ— ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗੇ ਗਏ— ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਿਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ—ਸ. 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ— ਅਜਿਹੀ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ.